

Vlaanderen
is jeugd

Draaiboek verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid

**DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA**

vlaanderen.be/cjm

Colofon

Dit is een uitgave van het Departement Cultuur,
Jeugd en Media.

Auteurs

Benedicte Roose, Dorien De Vries, Joost Van Haelst,
Uschi Cop

Eindredactie

Benedicte Roose

Beeldmateriaal

iStock

Verantwoordelijke uitgever

Bart Temmerman
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

 vlaanderen.be/cjm

 facebook.com/deptCJM

 linkedin.com/company/departement-cjm

Depotnummer

D/2024/3241/331

Uitgave

september 2024

Inhoudstafel

Colofon	2
Verticaal overleg?	6
Decretaal bepaald	6
Doelstelling	6
Timing	7
Betrokken partijen	7
De bevoegde minister en zijn/haar/hun kabinetmedewerkers	7
Aanspreekpunt(en) jeugd- en kinderrechtenbeleid	7
Vlaams minister van Jeugd en de administratie Departement Cultuur, Jeugd en Media	8
Kinderrechtencommissariaat	8
Vlaamse Jeugdraad	8
Andere genodigden	8
Output	9
Stappenplan	10
Overleg aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid	10
Uitnodiging relevante actoren	10
Minimale genodigden	10
Optionele genodigden	10
Voorbeeldmail naar genodigden	11
Voorbereiding verticaal overleg	12
Verticaal overleg	12
Verslaggeving en integratie van input in de beleidsnota en BBT	12
Nuttige informatie	13

Verticaal overleg?

Decretaal bepaald

In het [Jeugddecreeet van 23 november 2023](#) staat vastgesteld dat elke Vlaamse minister **jaarlijks** een **verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid** organiseert voor hun eigen bevoegdheden, dit ter voorbereiding van de **beleidsnota** en de **beleids- en begrotingstoelichting (BBT)**. De Vlaamse Regering bepaalt de taakstelling, de organisatie en de aanvullende samenstelling van dit verticaal overleg.¹ De bevoegde minister is vrij om een verticaal overleg per bevoegdheid te organiseren of meerdere bevoegdheden te combineren.

Doelstelling

Het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid is een tweesporenbeleid dat gecoördineerd wordt door Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM), meer bepaald door de cluster Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid van Team Jeugd. Enerzijds voert de cluster een geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid via het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) bestaande uit maximaal vijf transversale prioriteiten, het netwerk van aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid en het horizontaal overleg.

Anderzijds faciliteert de clusterde integratie van het **jeugd- en kinderrechtenperspectief** in het **beleid van elke Vlaamse minister** via het kind- en jongereneffectrapport (JoKER) en het verticaal overleg. Het verticaal overleg is een krachtig instrument om dit te realiseren. De finaliteit van het verticaal overleg is dan ook **aanvullend** aan dat van de andere beleidsinstrumenten, waaronder het **horizontaal overleg**.

Meermaals per jaar wordt het horizontaal overleg bij elkaar geroepen. Deze groep bestaat minstens uit de aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid, de Vlaamse Jeugdraad, de intermediaire organisaties vermeld in het Jeugddecreeet,⁴ namelijk De Ambrassade, Kenniscentrum Kinderrechten (KEKI), Kinderrechtencoalitie (KiReCo), Bataljong en JINT, aangevuld met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de VRT, het Kinderrechtencommissariaat (KRC), het Jeugdonderzoeksplat-

In datzelfde decreet wordt bepaald dat de **aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid**, aangewezen door de leidend ambtenaren, bijdragen en deelnemen aan dit verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid voor hun eigen beleidsdomein.² In het uitvoeringsbesluit³ wordt gedefinieerd dat de minister aanvullend minstens het **Kinderrechtencommissariaat (KRC)** en de **Vlaamse Jeugdraad** uitnodigt voor het verticaal overleg.

form (JOP), de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK), UNICEF België, Kenniscentrum Mediawijs en Child Focus. Vanaf 1 januari 2026 fuseren KeKi, KiReCo, en 'tZitemzo tot het Steunpunt Kinderrechten. Het horizontaal overleg draagt bij aan de voorbereiding van het Vlaamse JKP; volgt de voortgang op van de uitvoering van het JKP en van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, en formuleert voorstellen om deze processen bij te sturen. Daarnaast tracht het overleg de effecten in te schatten van het Vlaamse transversale jeugd- en kinderrechtenbeleid op kinderen en jongeren en hun rechten.

Het verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid heeft als doel de **beleidsdomeinspecifieke beleidsinitiatieven** van de relevante minister te toetsen op hun effecten voor kinderen en jongeren en hun rechten. Daarnaast is het de bedoeling input te leveren voor de **beleidsnota en de beleids- en begrotingstoelichting (BBT)**.⁵

Dit garandeert dat de belangen van de doelgroep kinderen en jongeren consistent worden meegenomen in elk relevant Vlaams beleidsdomein. De resultaten van het verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid worden actief teruggekoppeld naar het horizontaal overleg.

1 [Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Jeugddecreeet van 23 november 2023](#)

2 Artikel 6. [Jeugddecreeet 23 november 2023](#)

3 Artikel 6. [Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Jeugddecreeet van 23 november 2023](#)

4 Artikel 9 tot en met 13. [Jeugddecreeet 23 november 2023](#)

5 Artikel 11. [Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019](#)

Timing

Het verticaal overleg moet minstens **jaarlijks** worden georganiseerd en dit voor elke bevoegdheid. Het overleg wordt ideaal gezien georganiseerd **voorafgaand aan de opmaak van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT)**. Dit wil zeggen ten laatste in de periode juni-september van het voorafgaande jaar. Dit om te garanderen dat de input kan worden geïntegreerd in de komende BBT.

In jaren van regeringsvorming is het advies om **zo snel mogelijk na aantreden van de Vlaamse Regering** het verticaal overleg te laten plaatsvinden, dit met het oog op kennismaking met de relevante partners en het vormgeven en/of bijsturen van de **beleidsnota en de BBT** van het eerste begrotingsjaar van de regeerperiode.

De bevoegde minister is vrij om dit verticaal overleg te koppelen aan andere overlegmomenten, met als voorwaarde dat kinderen, jongeren en hun rechten voldoende aan bod kunnen komen.

Betrokken partijen

De bevoegde minister en zijn/haar/dies kabinetsmedewerkers

Het verticaal overleg gebeurt op **initiatief** van de minister en zijn/haar/dies kabinetsmedewerkers. Het is de verantwoordelijkheid van deze actoren om het overleg daadwerkelijk en op een gepaste timing te laten doorgaan.

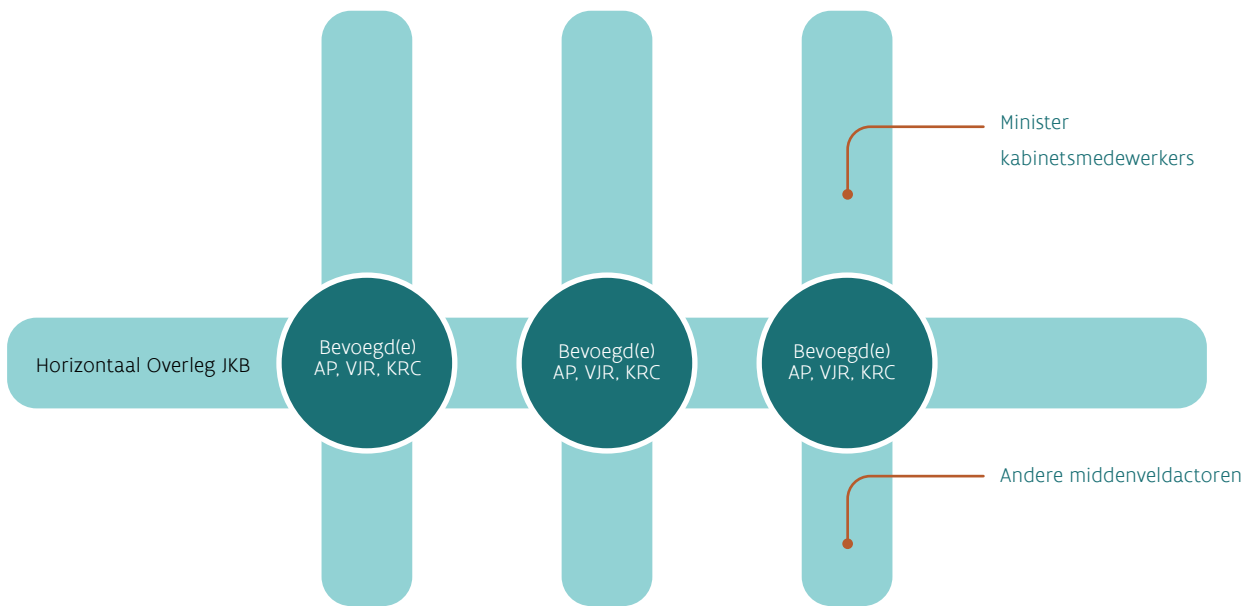
Deze uitnodiging is een sterk en positief signaal naar intermediaire organisaties en kinderen en jongeren zelf en verkleint de afstand tot het beleid. Door open in gesprek gaan, actief te luisteren en input mee te integreren in huidig beleid en toekomstige beslissingen, kunnen de belangen van deze doelgroep optimaal worden meegenomen.

Dit overleg is een krachtig instrument voor een minister. Het geeft hem/haar/dies de mogelijkheid om zelf beleid te voeren en eigen accenten te leggen voor de doelgroep kinderen en jongeren en hun rechten, en via het overleg bij te dragen aan de implementatie van het recht op participatie. Dit parallel aan de inspanningen van de Vlaamse minister van Jeugd die tevens coördinerend minister van kinderrechten is.

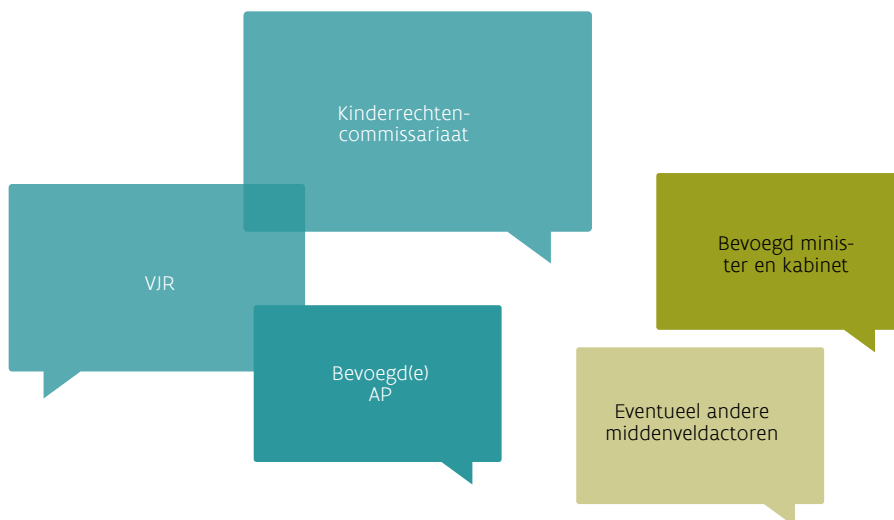
Aanspreekpunt(en) jeugd- en kinderrechtenbeleid

De leidend ambtenaren van alle departementen en van de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid wijzen één personeelslid aan als aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid. Dit wil zeggen dat er voor één minister meerdere aanspreekpunten kunnen zijn aangesteld.

De aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid kunnen worden beschouwd als **ambassadeurs** voor de doelgroep kinderen en jongeren voor hun eigen beleidsdomein. Naast een substantiële bijdrage aan het [jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan \(JKP\)](#), zorgen ze ook voor de verslaggeving over de uitvoering van initiatieven binnen het JKP en houden ze het overzicht wat betreft andere beleidsinitiatieven voor de doelgroep kinderen en jongeren binnen hun respectievelijke beleidsdomein. Ze zetelen in het horizontaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid en zijn dan ook een **prioritaire deelnemer in het verticaal overleg**.

Verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid: per bevoegdheid

Samenstelling van het verticaal overleg

Hun expertise over de doelgroep, hun kennis van het transversale JKP en de bijhorende projecten en hun rol binnen hun eigen beleidsdomein maken van hen een **essentiële partner** in de **voorbereiding** van het verticaal overleg. Zij zijn perfect geplaatst om **beleidsinitiatieven** te **identificeren** en te **selecteren** die aan bod dienen te komen tijdens het verticaal overleg en te mediëren tussen intermediaire organisaties en de minister/het kabinet. Na het verticaal overleg zijn zij bevoegd voor het **integreren van de input** van het verticaal overleg in de beleidsnota en/of BBT.

De rollen van het bevoegde kabinet en de aanspreekpunt(en) uit de administratie en de onderlinge samenwerking worden best goed op voorhand afgestemd.

Vlaams minister van Jeugd en de administratie Departement Cultuur, Jeugd en Media

De Vlaams minister van Jeugd is de coördinerend minister van kinderrechten en jeugd(beleid) en spoort zijn/haar/dies collegaministers aan om de juiste inspanningen te leveren voor de doelgroep kinderen en jongeren, het naleven van het Kinderrechtenverdrag en de verplichtingen van het Jeugddecreet, waaronder de organisatie van het verticaal overleg.

De cluster Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid van team Jeugd van Departement CJM coördineert het JKP, organiseert het horizontaal overleg, en ondersteunt en coördineert het netwerk van aanspreekpunten.

Binnen deze cluster is er één contactpersoon voor de organisatie van verticale overleggen (zie de [website](#)). De aanwezigheid van deze persoon op het verticaal overleg wordt aangeraden. Deze persoon is ook steeds beschikbaar voor verdere ondersteuning.

Kinderrechtencommissariaat

Het Kinderrechtencommissariaat (KRC) is een paraparlementaire instelling van het Vlaams Parlement, die toeziet op de naleving van kinderrechten in Vlaanderen. Zij zijn verantwoordelijk voor de klachtenbehandeling voor kinderen, jongeren, ouders en professionelen, maar ook voor advieswerk aan het Vlaams Parlement, en administraties wat betreft kinderrechten. Dit gaat over kinderen en jongeren tot 18 jaar.

Er is een Vlaamse Kinderrechtencommissaris. Hij/zij/die heeft een multidisciplinair team tot haar beschikking dat de taken van het commissariaat mee uitvoert.

Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad is de officiële adviesraad voor de Vlaamse Regering over alle domeinen die kinderen, jongeren tot dertig jaar en hun organisaties in Vlaanderen aanbelangen. Zij hebben als doelstelling de stem van kinderen en jongeren tot bij beleidsmakers te brengen en verdedigen de belangen van jongeren en jeugdwerkorganisaties in Vlaanderen en Europa.

De Vlaamse ministers moeten het advies van de Vlaamse Jeugdraad vragen telkens zij beslissingen willen nemen die invloed hebben op kinderen en jongeren. Maar de Vlaamse Jeugdraad brengt ook op eigen initiatief advies uit. De adviesraad van de Vlaamse jeugdraad bestaat uit 16 verkozen jongeren- en jeugdwerkadvisers.

De Vlaamse Jeugdraad wordt ondersteund door De Ambrassade vzw.

Andere genodigden

De bevoegde minister heeft de vrijheid om extra actoren uit te nodigen voor het verticaal overleg ([zie pagina 4 voor meer informatie](#)).

Output

Tijdens het verticaal overleg wordt een verslag gemaakt met duidelijke besluiten en afspraken. Dit verslag wordt bezorgd aan de Vlaamse minister van Jeugd en het Departement CJM, respectievelijk politiek en ambtelijk bevoegd voor de coördinatie van het jeugd- en kinderrechtenbeleid, via het e-mailadres jkp@vlaanderen.be. Het is belangrijk dat deze verslagen tijdig bezorgd worden, maximaal twee maanden na het overleg. Bij gebrek aan verslag zal de coördinerend minister contact opnemen met zijn/haar/dies collega-ministers.

Dit verslag wordt ook door het relevante aanspreekpunt(en) gepresenteerd aan het horizontaal overleg, en dit maximaal 6 maanden na datum. Agendasetting wordt geregeld door de coördinerende administratie Departement CJM.

Voor ondersteuning, bijvoorbeeld aanlevering van een template voor verslag, kan steeds een beroep gedaan worden op de cluster Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Stappenplan

1. Overleg aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid

TIMING: 3-4 maanden voor het verticaal overleg

Het kabinet en het aanspreekpunt(en) gaan samen in gesprek over de samenwerking wat betreft de organisatie en voorbereiding van het verticaal overleg. Optioneel kan hier de contactpersoon van de cluster Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid worden uitgenodigd om advies te verlenen.

2. Uitnodiging relevante actoren

TIMING: 2-3 maanden voor verticaal overleg

Twee maanden voor de beoogde datum van het verticaal overleg raden we aan de uitnodiging te versturen voor de aanwezigheid op het verticaal overleg. Daarnaast is het interessant om de vraag te stellen naar maatschappelijke uitdagingen, adviezen en beleidsnoden aan deze actoren, zodat het verticaal overleg optimaal kan worden voorbereid.

We raden aan een overleg van minimaal 2 uur in te plannen en het overleg te laten doorgaan op het kabinet.

Minimale genodigden

- > Aanspreekpunt(en) JKB – Ken je het aanspreekpunt van je organisatie niet? Neem contact op met cluster JKB via jkp@vlaanderen.be.
- > Kinderrechtencommissariaat (kinderrechten@vlaamsparlement.be)
- > Vlaamse Jeugdraad (info@vlaamsejeugdraad.be)
- > Administratie Departement CJM (jkp@vlaanderen.be)

Optionele genodigden

Elke minister heeft de mogelijkheid om bijkomende actoren uit te nodigen voor het overleg. Het advies is hier om prioritair te kijken naar **belangenbehartigers van jeugdige doelgroepen** die relevant zijn voor het specifieke beleidsdomein. Zo kan bijvoorbeeld voor het beleidsdomein WVG gekeken worden naar de zelforganisatie van jonge mantelzorgers ZoJong! Voor advies omtrent relevante organisaties kan beroep gedaan worden op de cluster jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Voorbeeldmail naar genodigden

Beste,

Graag nodigen we jullie uit voor het verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid op het kabinet. Volgens het Jeugddecreet organiseert elke Vlaams minister voor zijn/haar/dies bevoegdheid/bevoegdheden een verticaal overleg jeugd- en kinderrechtenbeleid om de effecten van het beleid op kinderen, jongeren en hun rechten af te toetsen en om input te leveren voor de beleids- en begrotingstoelichting. We gaan graag in gesprek met jullie.

Het overleg vindt plaats op een van de volgende momenten op het kabinet (adres):

- > Mogelijke datum en uur.
- > Mogelijke datum en uur.
- > ...

Past een van deze momenten voor jullie?/ Vullen jullie de doodle in? (Link toevoegen).

Wij brengen momenteel lopende en toekomstige beleidsinitiatieven die relevant zijn voor de doelgroep kinderen en jongeren in kaart om een agenda te bepalen. Hebben jullie actuele adviezen? Zijn er maatschappelijke uitdagingen of beleidsnoden die jullie zeker willen bespreken? Bezorg ons de nodige documentatie en stel gerust mogelijke agendapunten voor. We plannen het overleg tijdig in en bezorgen de agenda met relevante documentatie ter voorbereiding.

Het Jeugddecreet voorziet ook in de mogelijkheid om bijkomende actoren uit te nodigen. Is er een organisatie die we kunnen betrekken in het verticaal overleg, in het belang van de (sub)doelgroep(en)? Het aanspreekpunt/de aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid en een medewerker van Departement Cultuur, Jeugd en Media, als coördinerende entiteit voor het jeugd- en kinderrechtenbeleid, zullen ook aansluiten op het overleg.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groeten,

Minister/kabinet

3. Voorbereiding verticaal overleg

TIMING: 0-2 maanden voor verticaal overleg

Het aanspreekpunt doet een scan van lopende en toekomstige beleidsinitiatieven op relevantie voor doelgroep 0-30 jarigen. De [slotbeschouwingen van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind en de internationale beleidskaders m.b.t. jeugd en kinderrechten](#) die een engagement vragen binnen de eigen bevoegdheden van de verschillende ministers, kunnen hierbij richtinggevend zijn.

Het aanspreekpunt heeft aandacht voor toekomstige en geplande ontwerpdecreten en decreetswijzigingen die impact hebben op kinderen en jongeren. Aangezien voor nieuwe ontwerpdecreten een JoKER zal worden opgemaakt, is het verticaal overleg een ideaal moment om input te verzamelen over de risico's, gevolgen voor de doelgroep en het belang van de nieuwe regelgeving voor kinderen en jongeren. De handleiding JoKER kan [hier](#) geraadpleegd worden.

Het kabinet doet een selectie van een aantal topics/onderwerpen met behulp van de input van de genodigden en de aanspreekpunten. Deze selectie wordt toegevoegd aan de agenda/het vergaderverzoek. De genodigden kunnen indien gewenst nog agendapunten toevoegen. Beleidspistes en bijhorende documenten worden met de genodigden gedeeld voor een optimale voorbereiding van het overleg.

Voor ondersteuning bij de voorbereiding wat betreft methodieken, gesprekstechnieken of verzameling van input kan beroep worden gedaan op de cluster jeugd- en kinderrechtenbeleid.

4. Verticaal overleg

Bij aanwezigheid van de minister zit hij/zij/die de vergadering voor. Indien afwezig, wordt hij/zij/die vertegenwoordigd door een kabinetsmedewerker.

We raden aan om het relevante aanspreekpunt als verslaggever aan te duiden.

De contactpersoon van cluster jeugd- en kinderrechtenbeleid van DCJM fungeert als waarnemer en ondersteuner bij vragen over het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Het verticaal overleg werkt het best als open dialoog waar de verschillende standpunten transparant op tafel gelegd kunnen worden.

Het is de bedoeling dat alle voorbereide agendapunten getrouw aan bod kunnen komen, inclusief toekomstige JoKER's.

5. Verslaggeving en integratie van input in de beleidsnota en BBT

Na het verticaal overleg is er ideaal gezien een opvolgingsgesprek/communicatie tussen het aanspreekpunt JKB en het kabinet. Het kabinet/de minister kan instructies geven over integratie van de relevante input in de beleidsnota en/of BBT.

Het verslag van het verticaal overleg wordt **bezorgd aan de Vlaamse minister van Jeugd en het Departement CJM**, respectievelijk politiek en ambtelijk bevoegd voor de coördinatie van het jeugd- en kinderrechtenbeleid, via het e-mail-adres jkp@vlaanderen.be, uiterlijk 2 maanden na het overleg. Het verslag wordt ook bezorgd aan de deelnemers van overleg waaronder het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse Jeugdraad.

Daarnaast verzorgt het aanspreekpunt de terugkoppeling van het verticaal overleg naar het horizontaal overleg in een beknopt verslag en toelichting, met een focus op de gevolgen voor de beleidsnota en/of BBT.

Nuttige informatie

- > [Het Jeugddecree van 23 november 2023](#)
- > [Het besluit tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023](#)
- > [Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid](#)
- > [Informatie over kinderrechten](#)
- > [Beleidsparticipatie van kinderen en jongeren](#)
- > [Het Kinderrechtencommissariaat](#)
- > [De Vlaamse jeugdraad](#)
- > [Handleiding JoKER](#)

